

Landelijk Netwerk Veilig Thuis

Verbetering Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

De voorstellen van de Staatssecretaris van VWS ter verbetering van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling zullen volgens het Netwerk Veilig Thuis (VT) daadwerkelijk leiden tot een verbetering van de praktijk. De voorstellen passen ook bij de adviezen die het Netwerk VT in de voorbereiding heeft gegeven. Het zal echter aankomen op goede uitvoering. Dat vraagt een uitstekende voorbereiding en extra investeringen. Het Netwerk VT geeft nadrukkelijk aan graag intensief betrokken te willen worden.

Waarom verbetering?

- Geen vrijblijvendheid: De professional wordt verantwoordelijk voor het melden van kindermishandeling en huiselijk geweld. Hij moet zich steeds afvragen of een hem bekende situatie gemeld moet worden. Het verhoogt het bewustzijn en het verantwoordelijkheidsgevoel.
- Draagvlak bij beroepsgroepen: Als beroepsgroepen zelf richtlijnen ontwerpen voor verplichte meldingen, dan zal dat het draagvlak binnen de beroepsgroep vergroten. Niemand beter dan de beroepsgroep zelf kan bovendien bedenken hoe de meldplicht het beste past binnen de reguliere werkzaamheden.
- Kennisvergroting: Door de grotere verantwoordelijkheid van de beroepsgroepen, zal de behoefte aan kennisvergroting toenemen. Dat op zichzelf draagt weer bij aan het herkennen van symptomen en het adequaat daar op reageren.
- Geen signaal zonder vervolg: VT krijgt de 'radar-rol' om signalen op te vangen en verwerken. Daarmee is één duidelijke actor verantwoordelijk voor het geven van een eerste vervolg aan alle meldingen. Dat vervolg zal verschillen afhankelijk van de hoeveelheid signalen over de situatie en de ernst van de dreiging.
- Adviesvragen zijn óók een signaal: Als adviesvragers daartoe bereid zijn, wil VT ook gegevens vastleggen in situaties waarover advies wordt gevraagd. Ook op die manier kan, bij combinatie van gegevens, blijken dat aard en ernst van de bedreiging groter zijn dan de individuele adviesvrager wellicht dacht.

Aandacht voor uitvoering!

De verwachtingen zullen, terecht, nog hoger worden dan ze nu al zijn. Elk relevant signaal zal opvolging moeten krijgen. Dat vraagt veel van de (voorbereidingen van de) uitvoering. Investeringen zijn nodig bij zowel de beroepsgroepen die signaleren als bij de VT-organisaties die adequaat zullen acteren op de signalen (meldingen zowel als adviesvragen).

De beroepsgroepen:

Voor de beroepsgroepen zien wij onder andere de volgende uitdagingen:

- Aan een melding gaat veel vooraf en er zal ook binnen de eigen organisatie, nadat een melding is gedaan, een vervolg aan (moeten) worden gegeven. VT wil graag met relevante beroepsgroepen meedenken over wat er nodig is om de verscherpte meldcode goed te implementeren.
- We moeten voorkomen dat verschillend wordt gedacht over wanneer aard en ernst van de onveilige situatie zodanig zijn dat de noodzaak van melden ontstaat. Dit vraagstuk betreft bij uitstek de expertise en ervaring van VT. VT wil in ieder geval helpen bij het formuleren van dit criterium.
- We vinden dat de aanstelling van aandachtsfunctionarissen verplicht gesteld moet worden binnen de meest relevante beroepsgroepen. Dit dwingt organisaties tot (door)ontwikkeling van kennis en bundeling van ervaringen waarmee professionals in de praktijk worden gesteund.
- We pleiten ervoor om de naleving van de huidige respectievelijk de herziene Meldcode onderdeel te laten zijn van de onderzoeken van alle inspectiediensten in beroepsgroepen die zowel met minder- als meerderjarigen werken.
- In aanvulling op de acties die de betrokken ministeries ondernemen om meer expertise op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld op te nemen in relevante opleidings-curricula adviseert VT een ondersteuningsprogramma op te zetten voor het geven van voorlichting en training aan professionals en vrijwilligers.

De Veilig Thuis-organisaties

De Veilig Thuis-organisaties moeten zich goed op hun nieuwe rol voorbereiden. Dat betekent in ieder geval:

- Zorgvuldige juridische voorbereiding van de radarrol om onnodige belasting van en inbreuken in de privacy te voorkomen.
- Nadere studie naar de gevolgen voor de laagdrempeligheid van VT-organisaties ingeval ook adviesvragen kunnen leiden tot registratie.
- Nadere studie naar de gevolgen voor de interne organisatie van VT-organisaties (toenemende aantallen meldingen, omvang personeelsbestand, IT-voorzieningen, etc.)
- Nadere afstemming met relevante beroepsgroepen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de meldingen voldoet aan standaard, of in ieder geval minimale, normen.
- Nadere afstemming met relevante, regionale organisaties (zoals wijkteams) maar ook politie, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering over inzage in data en opvolging van meldingen indien niet één concreet signaal maar gecombineerde signalen wel aanleiding geven daartoe.